

Jaarverslag van de secretaris van de Vereniging Fries Scheepvaart Museum over 2023

Inleiding

Het jaar 2023 stond voor het museum in het teken van een aantal bijzondere activiteiten, mede omdat het museum zijn 85^e verjaardag vierde. Maar het was opnieuw, net als in 2022, een jaar waarin naar de toekomst werd gekeken. Het was ook het eerste jaar waarin, na de vervelende corona-jaren, het museum het gehele jaar geopend was. En het was de vraag of de bezoekersstroom weer goed op gang zou komen. Die laatste vraag kan in ieder geval positief worden beantwoord. Nog nooit kwamen er zoveel bezoekers naar ons museum: bijna 37.000 bezoekers wisten de weg naar ons museum te vinden!

Natuurlijk vroegen de reguliere zaken zoals de (voorbereiding van de) tentoonstellingen, overleggen met provincie en gemeente, contacten met andere musea in de regio etc. voortdurend aandacht. Op lokaal/regionaal niveau is de situatie bepaald "onrustig". De gemeente Súdwest-Fryslân heeft nieuwe beleidsregels/subsidieregels voor de musea vastgesteld die ook voor ons museum gevolgen zullen hebben. Het is nog niet geheel duidelijk hoe dit zal uitwerken.

In dit verslag wordt een globaal overzicht gegeven van de (bestuurlijke) activiteiten van de vereniging.

Bestuur

De samenstelling van het bestuur was per 1 januari 2023 als volgt (tussen haakjes jaar van eerste benoeming):

Gerard Vellinga, voorzitter (2021)
Ko Smorenburg, secretaris (2016)
Kees Burghgraef, penningmeester (2015)
Oebele Brouwer, bestuurslid (2021)
Jeannette Ritchi-Hofland, bestuurslid (2016)
Bouwe Westerdijk, bestuurslid (2020)
Alies Koree, bestuurslid (2022)
Marrit Nijboer (2022)
Klaas Schiphof (2022)

Tijdens de ALV op 24 mei 2023 is Kees Burghgraef afgetreden als bestuurslid. In diezelfde vergadering is Jan van der Linden als nieuwe bestuurslid (penningmeester) gekozen. Vanuit praktische overwegingen is Jan van der Linden per 1 oktober 2023 daadwerkelijk aan het werk gegaan in zijn nieuwe functie. Tot die tijd is Kees Burghgraef nog actief gebleven als penningmeester.

Bestuursvergaderingen

Het voltallige bestuur had dit jaar zijn reguliere vergaderingen op 23 januari, 20 maart, 11 september en 20 november. Op 28 juni was er een gezamenlijke vergadering met het stichtingsbestuur met als onderwerp de vernieuwing van het museum

In de reguliere vergaderingen van het bestuur zijn de gebruikelijke punten zoals jaarverslag, jaarrekening en de gang van zaken in het museum aan de orde geweest. Daarnaast is aandacht geschonken aan de discussies over de subsidie van de provincie en de gemeente en aan de samenwerking van de musea in de gemeente Súdwest-Fryslân.

Binnen het bestuur bestonden diverse commissies, te weten de ledenreiscommissie, de bouwcommissie, de jubileumcommissie en de sponsorcommissie.

De ledenreiscommissie organiseerde een reis naar de Meyerwerft in Papenburg, gecombineerd met een bezoek aan de vesting Bourtange. De belangstelling voor deze reis was zo groot dat niet alle opgaven gehonoreerd konden worden. In de tweede helft van het jaar organiseerde de commissie nog een bezoek aan het bedrijf Aquatec in Woudsend van eigenaar en bestuurslid van het museum Klaas

Schiphof. Zo konden onze leden een kijkje nemen bij enerzijds een werf van mega-schepen en anderzijds een bedrijf met aanzienlijk kleinere, maar niettemin zeer aantrekkelijke schepen.

De bouwcommissie heeft zich vooral bezig gehouden met onderhouds- en verduurzamingsmaatregelen die hebben plaats gevonden.

De jubileumcommissie heeft diverse activiteiten georganiseerd in verband met het 85-jarig bestaan van het museum. Tevens heeft deze commissie de aanzet gegeven tot een nieuwe opzet en lay-out van het jaarboek.

De sponsorcommissie heeft een nieuwe aanpak ontwikkeld voor het werven van sponsoren voor het museum. Ook is er een aanzet gegeven voor het ontwikkelen van een beleid om legaten en erfenissen te verwerven.

De Algemene ledenvergadering vond plaats op 24 mei. In tegenstelling tot andere jaren was er dit jaar na de pauze geen lezing maar werden de aanwezigen in de gelegenheid gesteld om een kijkje achter de schermen van het museum te krijgen.

Vermeldenswaard is ook nog dat er twee bijeenkomsten zijn gehouden met respectievelijk de vrijwilligers en de leden om deze beide geledingen bij te praten over de voortgang van het vernieuwingsproces. In deze bijeenkomsten werd ook ingegaan op de enquête die onder leden en vrijwilligers was gehouden. De algemene conclusie is dat men zich kan vinden in de uitgezette lijnen.

Het bestuur was met twee leden vertegenwoordigd in de redactiecommissie van het jaarboek, die verder bestaat uit enkele medewerkers van het museum. Verder hebben leden van het dagelijks bestuur als adviseur de vergaderingen van het bestuur van de Stichting Fries Scheepvaart Museum bijgewoond. Eén bestuurslid van de vereniging was namens het museum vertegenwoordigd in het bestuur van de stichting De Fryske Winter. Laatstgenoemde stichting beraadt zich op haar positie in het vernieuwde museum. Inzet is om tot een borging van de belangen van de schaatssport in het museum te komen.

Stichting Monumenten Kleinzand

De panden, die deel uitmaken van het museumcomplex, zijn grotendeels eigendom van onze vereniging. Van de panden Kleinzand 18, 20 en 22/24 is de Stichting Monumenten Kleinzand (juridisch) eigenaar. Deze stichting is in 1986 opgericht voor dit doel. Het bestuur wordt gevormd door de leden van het dagelijks bestuur van onze vereniging.

In ruil hiervoor heeft de vereniging de verplichting op zich genomen als een goed huisvader voor die onroerende zaken zorg te dragen waaronder, onder andere, adequaat onderhoud en (opstal-)verzekering wordt gerekend. De Vereniging Fries Scheepvaart Museum heeft, tezamen met de bij de vereniging in eigendom zijnde onroerende zaken, het gehele complex in gebruik en verhuur gegeven aan de Stichting Fries Scheepvaart Museum.

Ondersteuning museum

Een belangrijke doelstelling van onze vereniging is het Fries Scheepvaart Museum financieel te ondersteunen. In dit verband geeft de vereniging jaarlijks een exploitatiebijdrage aan de Stichting Fries Scheepvaart Museum en daarnaast worden financiële bijdragen gegeven voor bepaalde activiteiten, projecten, tentoonstellingen en dergelijke. In 2023 is voor diverse zaken een bijdrage geleverd. Het betreft de volgende bijdragen:

€ 2.500,= ten behoeve van het project digitalisering nitraatfilms. Het betreft filmbeelden van Sneek uit de jaren 20. De beelden zijn destijds gemaakt door Miedema, oprichter van bioscoop Amicitia.

Een nagekomen (2022) verzoek van het museum om bijdrage van € 2.600,= ten behoeve van het opstellen van het visiedocument, het startdocument voor de vernieuwing.

Een bijdrage € 21.331,50 in de loonkosten van Erik Betten

Een bijdrage van € 9.120,= ten behoeve van het Festival "Liefde voor het water".

Leden

In 2023 zijn er 35 nieuwe leden bij gekomen en 41 opzeggingen geweest. De teller staat nu (18-1-2024) op 1127 leden. Dat betekent dat er sprake is van een lichte terugloop van het aantal leden (in 2023 waren er 1149 leden). Op zich is dat nog niet verontrustend maar waakzaamheid is geboden want juist met het aantal leden toont het museum aan dat er een groot draagvlak is in de samenleving, een factor die bij potentiële subsidiegevers en sponsors een rol speelt.

Eigendommen

In het vorige jaarverslag is melding gemaakt van onderzoek naar verduurzaming van de gebouwen. De maatregelen zouden zo veel mogelijk gecombineerd moeten worden met regulier onderhoud, maar ook rekening moeten houden met mogelijke toekomstige aanpassingen van de gebouwen in verband met de toekomstplannen. Per saldo zijn de in 2023 de volgende maatregelen uitgevoerd:

- het schilderwerk aan de voorgevels in de nieuwe kleurstelling;
- vervangen van al het glas in de voorgevel en het besloten binnenplaatsje door Fineo-, UV- en inbraakwerend glas;
- isolatie-verbeterende maatregelen alleen gekoppeld aan nieuw glas, tochtwering etc. in de voorgevel.

De maatregelen zijn uitgevoerd onder leiding van onze vaste adviseur Bureau Erfdiel en onder begeleiding van de bouwcommissie.

Contactavonden/Lezingen/Vrijwilligers

Het was weer een vol jaar met lezingen en presentaties. Een kort overzicht:

- 18 januari – Merijn Tinga, de Plastic Soup Surfer
- 16 februari – Jessica Merkens, boek 'Op eigen houtje – vrouwen in de Elfstedentocht'
- 15 maart – Sippy Tigchelaar en Alice Booij, boek 'Schippersvrouwen – Verhalen boven water'
- 17 mei – Jubileumlezing van Antoon Ott over Nanne Ottema en zijn betrokkenheid bij de oprichting van het FSM
- 24 mei – ALV + kijkje achter de schermen
- 20 september – Gerben Groenhof over sloopstimmerwerf De Hoop in Workum
- 18 oktober – Erik Betten: contactavond over de vernieuwingsplannen van het museum
- 25 november – Ronald Nijboer, boek 'Wereldzee in de polder'
- 13 december – Hans Koppen, Sneekermeer (boek 'Om de Meer')

Verder waren er nog speciale middagen/avonden:

- 8 januari – Auke Florian Hiemstra over plastic in de natuur (voor kinderen)
- Juni - volleybalcafé en voetbalcafé olv Peter van der Meeren
- Juni - Pubquiz
- 30 juli: lezing + stadswandeling Sporen van slavernij in Sneek door Barbara Henkes
- 30 september - Museumnacht
- 28 oktober - Festival Liefde voor het water
- November - antiëkspreekuur en verhalenavond

Stadsgidsen hebben in de Sneekweek en bij Open Monumentendag weer informatie gegeven over de over de Waterpoort, die op deze dagen voor het publiek geopend was. In mei was nog de themastadswandeling "Sporen van Oorlog en verzet". Vrijwilligers van Educatie waren op de Kindermiddag in de Stadhuistuin van de Sneekweek. Op 21-12 was de kerstborrel voor vrijwilligers. We hadden op 31-12-2023 in totaal 112 vrijwilligers die actief waren in het museum.

Jaarboek/openbaarheid

Het jaarboek werd dit jaar bij de ALV gepresenteerd. Het jaarboek 2022 kende een gedaanteverwisseling. Het formaat bleef hetzelfde maar de opmaak was volledig nieuw, een aanpak die we ook de komende jaren voort willen zetten. Met dien verstande dat het lettertype een aanpassing, lees vergroting, zal ondergaan. Naast drie grote historische artikelen bevatte het jaarboek

o.a. een overzicht van de nieuwe aanwinsten, de gebruikelijke jaarverslagen en interviews met medewerkers en vrijwilligers van het museum.

De financiële verantwoording van de vereniging is in de algemene ledenvergadering geaccordeerd. Zij is te vinden op de website van het museum, waar ook de aparte jaarverslagen van de Vereniging en de Stichting Fries Scheepvaart Museum zijn te vinden. Daarmee wordt tevens voldaan aan de eis tot openbaarmaking van een aantal gegevens die door de Belastingdienst wordt geëist van Algemeen Nut Beogende Instellingen (ANBI's).

Vertegenwoordigingen

Onze vereniging is in het bestuur van de Stichting Fries Scheepvaart Museum vertegenwoordigd door twee van onze bestuursleden. In het afgelopen verslagjaar waren dat Friso van Drooge en Jeannette Ritchi-Hofland.

Ko Smorenburg was in 2023 vertegenwoordiger van de vereniging in het bestuur van de Stichting Museum De Fryske Winter.

De directeur maakte namens de vereniging deel uit van het bestuur van de stichting "De Grote Zuidwesthoek" te Makkum.

Slotwoord

We hebben een roerig jaar achter de rug maar dan wel in de positieve zin. Het museum heeft zoals eerder benoemd nog nooit zo veel bezoekers gehad als dit jaar. Tegelijkertijd is er volop gesproken en nagedacht over de toekomst van ons museum. In de komende jaren zullen de resultaten daarvan hopelijk zichtbaar worden. Met de getoonde betrokkenheid van vrijwilligers, medewerkers en besturen hebben we daar alle vertrouwen in.

April 2024

Ko Smorenburg (secretaris)